

طرح حفاظت از تالاب های ایران

سازمان حفاظت محیط زیست
اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

گزارش کارگاه آغازین

تدوین برنامه مدیریت جامع حوضه آبریز

مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آماگل و آجی گل

دبیرخانه برنامه مدیریت زیست بومی تالاب های استان گلستان

خرداد ۹۳

صفحه	فهرست مطالب
۴	۱- مقدمه
۶	۲- مشخصات عمومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل و محدوده تأثیر گذار آن ها
	۱-۲- معرفی کلی تالاب ها
۱۰	۲-۲- ویژگی های توپوگرافی و هیدرولوژیکی
۱۰	۲-۳- شرایط اقلیمی
	۲-۴- منابع طبیعی
۱۰	۲-۴-۱- تنوع گیاهی
۱۲	۲-۴-۲- تنوع جانوری
۱۶	۲-۵- خصوصیات جمعیتی منطقه
۱۶	۲-۶- وضعیت استفاده از منابع آب تالاب ها
۱۸	۳- برگزاری نخستین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۸	۳-۱- برنامه روز اول کارگاه
۱۹	۳-۱-۱- خیرمقدم گوینی مدیر کل حفاظت محیط زیست استان گلستان
۲۰	۳-۱-۲- سخنرانی معاون برنامه ریزی و اشتغال استانداری گلستان
۲۱	۳-۱-۳- سخنرانی معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان
۲۲	۳-۱-۴- ارایه مطلب توسط مدیر طرح حفاظت از تالاب های ایران
۲۳	۳-۱-۵- ارایه مطلب توسط نماینده یکی از تشکل های محیط زیستی استان گلستان
۲۳	۳-۱-۶- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین المللی آلمانگل
۲۴	۳-۱-۷- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین المللی آجی گل
۲۵	۳-۱-۸- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین المللی آلاگل
	۳-۲- برنامه روز دوم کارگاه
۲۶	۳-۲-۱- تشکیل گروه های کاری
۲۶	۳-۲-۱-۱- اولین مرحله کار گروهی (شناسایی ذینفعان، ارزش ها و کارکردهای تالاب، مشکلات و تهدیدات)
۳۳	۳-۲-۱-۲- دومین مرحله کار گروهی (تعیین چشم انداز و هدف نهایی)
۴۰	۴- منابع و مآخذ

فهرست جداول	
۱۱	جدول ۱- گیاهان آبرزی و اراضی حاشیه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۲	جدول ۲- انواع گونه های پستانداران مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۳	جدول ۳- لیست پرندگان مهاجر آبرزی و کنار آبرزی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

۱۵	جدول ۴- انواع گونه های ماهیان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۵	جدول ۵- انواع گونه های دوزیستان و خزندگان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۶	جدول ۶- ترکیب جمعیتی سکونتگاه های حاشیه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۷	جدول ۷- لیست مزارع پرورش ماهی درحوضه منطقه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۱۸	جدول ۸- لیست ذینفعان مدعو در نخستین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل
۱۸	جدول ۹- برنامه زمان بندی روز اول کارگاه (۹۳/۳/۲۶)
۲۶	جدول ۱۰- برنامه زمان بندی روز دوم کارگاه (۹۳/۳/۲۷)
۲۷	جدول ۱۱- ارزش ها و کارکردهای مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل
۲۸	جدول ۱۲- اعضای گروه کاری اول: ارزش ها و کارکردهای مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۲۸	جدول ۱۳- ذینفعان و دست اندرکاران مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل
۳۰	جدول ۱۴- اعضای گروه کاری دوم: شناسایی ذینفعان و دست اندرکاران مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۱	جدول ۱۵- مشکلات و معضلات موجود در حوضه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل
۳۳	جدول ۱۶- اعضای گروه کاری سوم: مشکلات و تهدیدات مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۴	جدول ۱۷- اعضای گروه اول ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۵	جدول ۱۸- اعضای گروه دوم ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۵	جدول ۱۹- اعضای گروه سوم ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۸	جدول ۲۰- لیست اسامی افراد شرکت کننده در اولین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

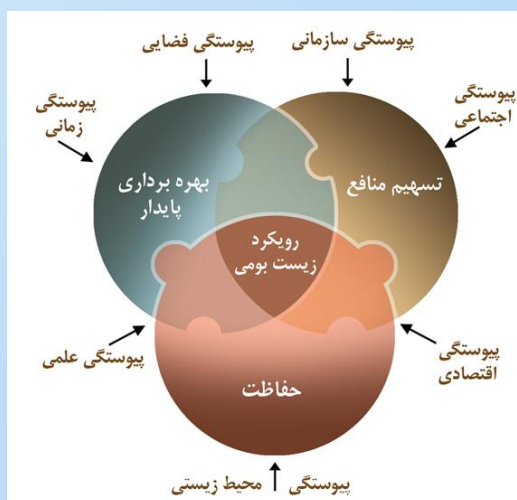
فهرست اشکال

۴	شکل ۱- تصویر شماتیک مدیریت با رویکرد زیست بومی
۵	شکل ۲- فرایند کلی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی
۷	شکل ۳- نقشه محدوده تالاب بین المللی آلاگل
۸	شکل ۴- نقشه محدوده تالاب بین المللی آلمانگل
۹	شکل ۵- نقشه محدوده تالاب بین المللی آجی گل
۳۷	شکل ۶- چشم انداز برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل
۳۷	شکل ۷- هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

۱- مقدمه

حفاظت از تالابها از ضروریاتی است که بطور رسمی از سال ۱۹۷۱ در قالب کنوانسیون جهانی رامسر بصورت عملی و سازماندهی شده در سطح بین المللی به دلیل شدت گرفتن صدمات وارد شده به این مواهب طبیعی آغاز شده است. در طول این مدت رویکردهای مدیریتی مختلفی در سطح دنیا برای مدیریت زیستگاه های مختلف شکل گرفته و تکامل یافته است. رویکردهای نخستین حفاظت، مبتنی بر حفظ طبیعت و محیط زیست بدون هرگونه تغییر یا بهره برداری بوده است. بدیهی است که در این رویکرد ارتباط جوامع محلی و بهره برداران سنتی با منابع طبیعی و محیط زیست قطع شده و حفاظت توسط سازمانهای متولی مربوطه انجام می گرفته است. هرچند که این رویکرد در ابتدا موجبات جلوگیری از تخریب محیط زیست را فراهم آورد، ولی به دلیل در نظر نگرفتن نقش انسان بعنوان یکی از اجزای زیست بوم و همچنین افزایش جمعیت و توسعه فعالیت های انسانی، به تدریج در عمل با مشکلات عدیده ای مواجه شد. به همین دلیل رویکردهای جدید مدیریت محیط زیست تکامل پیدا نمود که حاصل نهایی آن در قالب مدیریت زیست بومی به صورت گسترده در دنیا توسعه یافت.

مدیریت زیست بومی فرآیندی جامع نگر، هدایت کننده و نظارتی است که در چارچوب قوانین و مقررات در جهت پایداری زیست بومی و تضمین ملاحظات محیط زیستی در طرح های توسعه ای و مدیریتی زیست بوم- های حساس با توجه به ظرفیت های قابل تحمل محیط و مشارکت تمامی دست اندرکاران اعمال می شود. در این رویکرد، حفظ محیط زیست صرفا وظیفه یک سازمان مستقل نمی باشد بلکه حفاظت عملیاتی است که طی یک فرایند مشارکتی و با مرکزیت یک سازمان متولی و همکاری سایر سازمانهای ذیربط و با حضور و ایفای نقش مردم و بویژه جوامع محلی محقق می شود. در مدیریت زیست بومی مردم و حیات آنها در مرکز تصمیم گیری مدیریت و حفاظت قرار می گیرند و به همین دلیل این رویکرد تفاوت عمده ای با روشهای سنتی حفاظت دارد. به بیان ساده مدیریت زیست بومی به دنبال حفظ زیست بوم های طبیعی و احیای زیست بوم های تخریب شده همزمان با تعیین نیازهای جوامع انسانی می باشد.

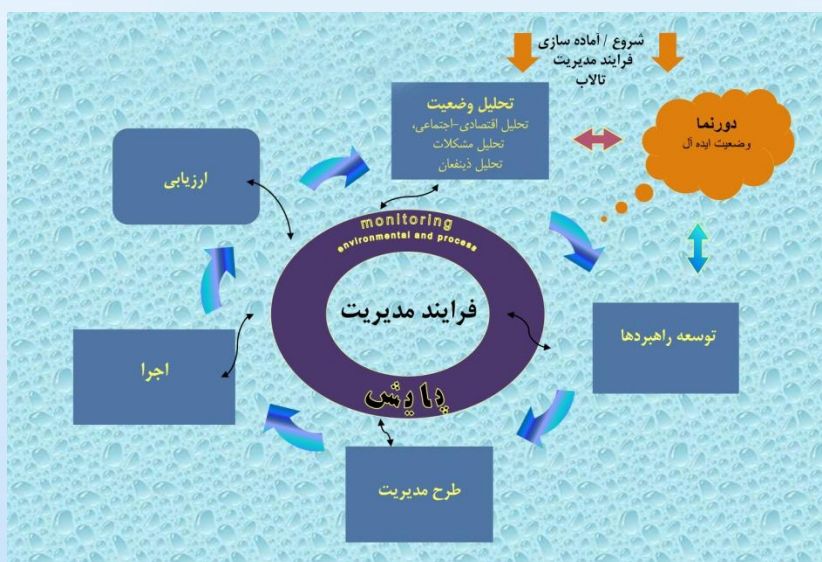

شکل ۱- تصویر شماتیک مدیریت با رویکرد

زیست بومی- (منبع: طرح حفاظت از تالاب های ایران)

در این راستا با توجه به تجارب بدست آمده در سایر کشورها، بومی سازی مدیریت یکپارچه زیست بومی می تواند به عنوان یک روش نوین علمی و عملی نقش موثری را در بهبود وضعیت تالاب های کشور در این دوره زمانی ایفا نماید. از آنجایی که تدوین این برنامه مدیریتی از ابتدا با مشارکت و همکاری تمامی ذینفعان تهیه می شود، می تواند متضمن پایداری و دوام اجرای این برنامه باشد. در این برنامه در اولین قدم پس از شناسایی تمام ظرفیت ها و پتانسیل های یک تالاب، تهدیدات و مشکلات آن مورد بررسی قرار گرفته و سپس با توجه به منفعت تمام دست اندرکاران چشم انداز و هدف نهایی این برنامه مدیریت ترسیم می شود

شکل ۲- فرایند کلی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی (منبع: طرح حفاظت از تالاب های ایران)

خوشبختانه در ایران براساس بند الف ماده ۶۷ قانون برنامه چهارم توسعه کشور، سازمان حفاظت محیط زیست بعنوان مرجع اصلی پیاده سازی مدیریت زیست بومی شناخته شده و در این راستا اولین برنامه های جامع مدیریت زیست بومی کشور در قالب طرح حفاظت از تالابهای ایران بعنوان یک طرح ملی با همکاری و حمایت برنامه عمران ملل متحد UNDP و با تسهیلات جهانی GEF و سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان هماهنگ کننده ملی از سال ۲۰۰۵ میلادی فعالیت خود را در ایران آغاز و در سال ۲۰۱۲ فعالیت آن به پایان رسید، اما از آنجایی که این دفتر مبادرت به تدوین برنامه های مدیریت زیست بومی برای سه تالاب منطقه دریاچه ارومیه و تالاب پریشان و شادگان نموده بود به منظور نهادینه شدن این رویکرد مدیریتی، ادامه فعالیت این دفتر تا پایان سال ۲۰۱۴ تمدید شده است. پس از تهیه سه برنامه مدیریتی فوق و تصویب آن در دولت، فرایند اجرایی آن ها آغاز شده است. در ادامه تدوین این برنامه های مدیریتی، برای ۸ استان دیگر کشور آغاز فرایند تدوین این برنامه مدیریتی در دستور کار قرار گرفته که در استان گلستان مجموعه تالاب های بین المللی

آلاگل، آلمانگل و آجی گل با توجه به اهمیت و شکنندگی های موجود برای این زیستگاه های آبی، برای تدوین برنامه مدیریت زیست بومی انتخاب شده است. در همین راستا و پیرو هماهنگی ها و مکاتباتی بعمل آمده با ذینفعان حوضه این مجموعه تالابی اعم از دستگاه های دولتی، نمایندگان جوامع محلی، تشکلات محلی محیط زیستی و ... نخستین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی این مجموعه تالابی در ۲۶ و ۲۷ خرداد ماه سال جاری استان گلستان، شهر گرگان برگزار شد.

۲- مشخصات عمومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل و محدوده تأثیر گذار آن ها

۲-۱- معرفی کلی تالاب ها:

مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آجی گل و آلمانگل در زمره تالاب های طبیعی درون خشکی بوده و در نوار شمالی کشور با توجه به اقلیم خاص این منطقه منحصر به فرد می باشند که در استان گلستان و در حوزه استحفاظی شهرستان گنبد کاووس واقع شده است.

تالاب آلاگل در ۴۰ کیلومتری شمال غرب شهرستان آق قلا جنوب روستای اوخی تپه با وسعت ۲۵۰۰ هکتار واقع شده که در ارتفاع ۶- متر از سطح دریا قرار گرفته است.

تالاب آجی گل در ۴۵ کیلومتر شمال غرب شهرستان آق قلا و در حاشیه روستای اوخی تپه با وسعت ۳۲۰ هکتار واقع شده و دارای ارتفاع ۴- متر از سطح دریا می باشد.

تالاب آلمانگل در ۴۸ کیلومتر شمال غرب شهرستان آق قلا و ۲ کیلومتری شمال روستای تنگلی با وسعت ۲۰۷ هکتار قرار گرفته و در ارتفاع ۴- متر از سطح دریا واقع شده است.

این تالابها به علت اینکه یکی از کانونهای زادآوری پرندگان مهاجر آبی و کنار آبی و بعلت داشتن معیارهای ۱، ۲، ۵، ۶، در سال ۱۳۵۴ تحت یک عنوان در فهرست کنوانسیون حفاظت از تالابها (رامسر ۱۹۷۱) به ثبت رسیده است.

نمایی از تالاب بین المللی آجی گل

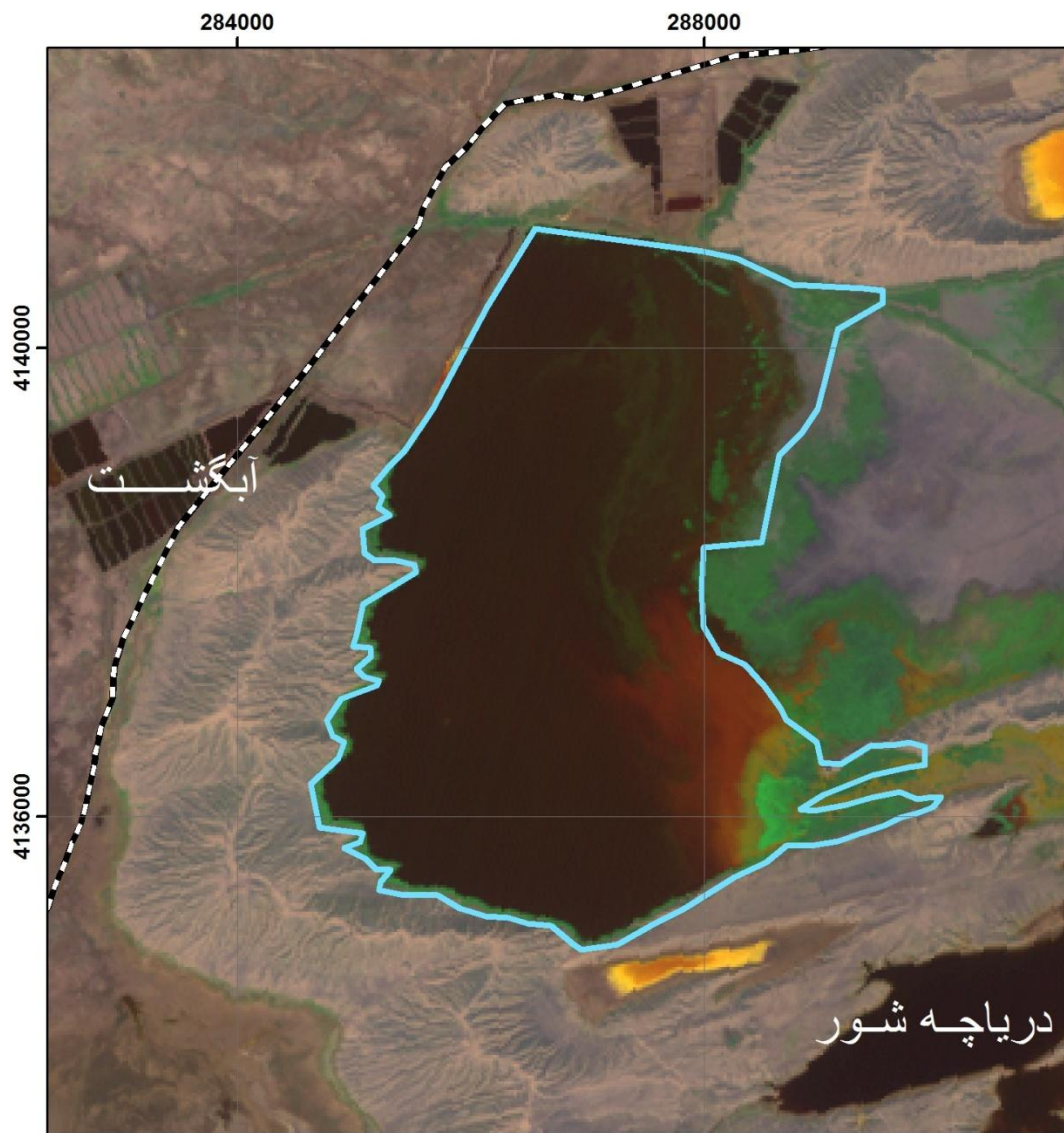
نمایی از تالاب بین المللی آلاگل

نمایی از تالاب بین المللی آلمانگل

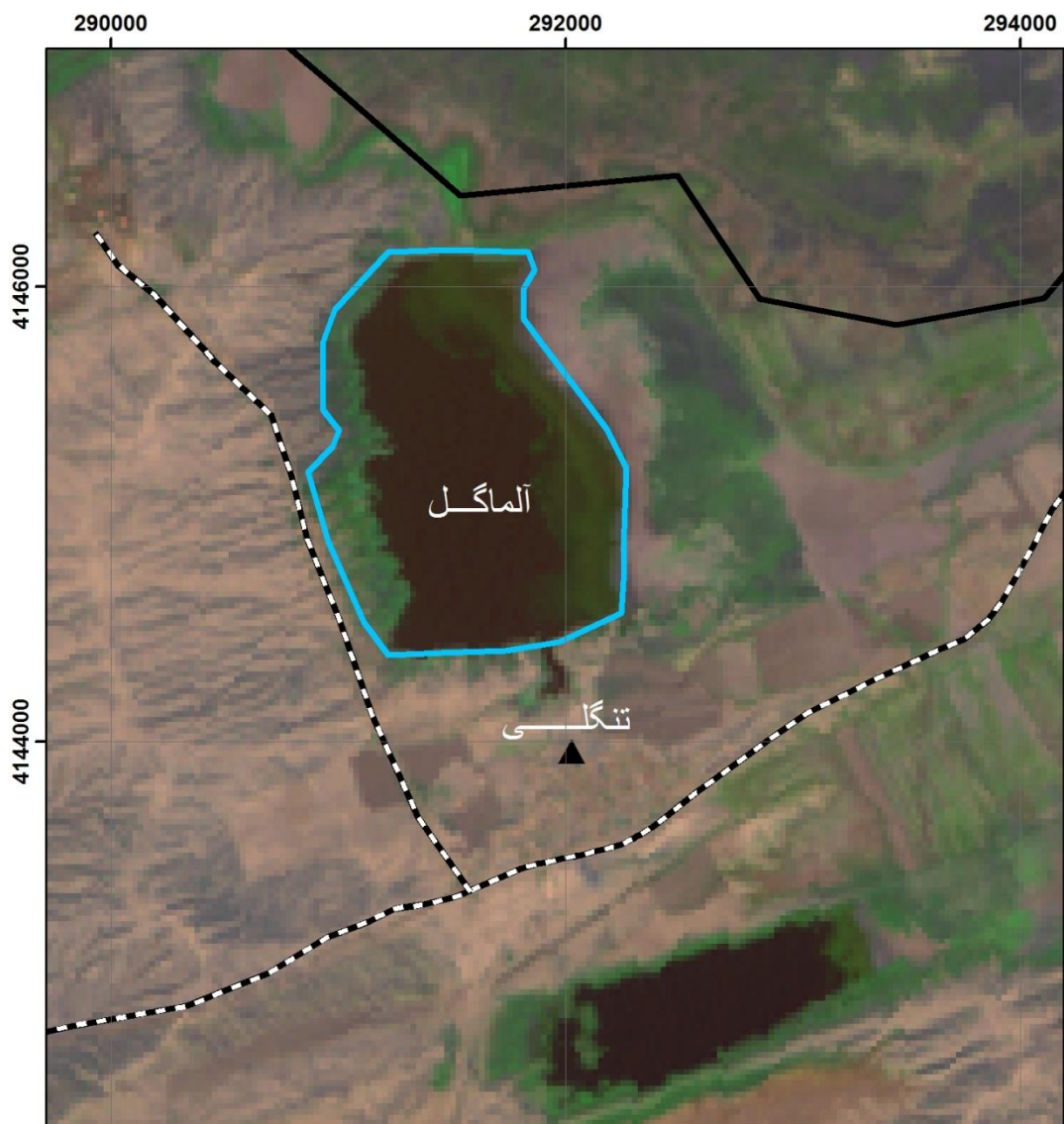

شکل ۳- نقشه محدوده تالاب بین المللی آلاگل

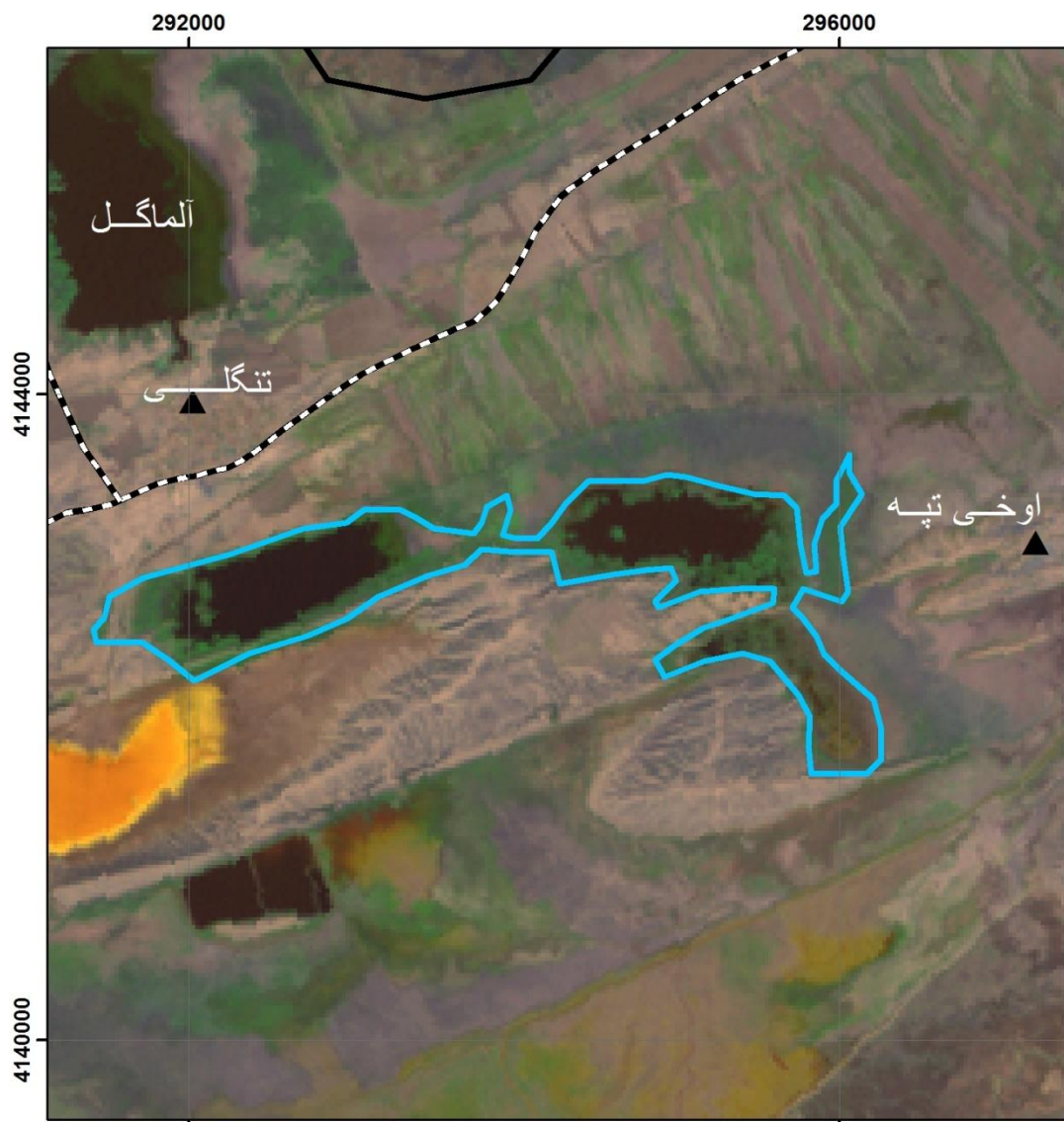
نقشه محدوده تالاب بین المللی آلاگل

شکل ۴- نقشه محدوده تالاب بین المللی آماگل

نقشه محدوده تالاب بین المللی آماگل

شکل ۵- نقشه محدوده تالاب بین المللی آجی گل

نقشه محدوده تالاب بین المللی آجی گل

۲-۲- ویژگی های توپوگرافی و هیدرولوژیکی

با توجه به اینکه این مجموعه تالابی در اراضی دشتی ترکمن صحرا همراه با تپه ماهورهای کوچک واقع شده، مواد اولیه تشکیل دهنده خاک منطقه سنگ آهک، ماسه و شیت و رس می باشد. این مجموعه تالابی از طریق سیلاب های فصلی رودخانه اترک که از کوه های هزار مسجد، آلا داغ و بینالود سرچشمه می گیرد، تغذیه می شوند. شاخه اصلی این رود از نواحی روستایی قوچان به همراه رودخانه های شیرین چای و سومبار که به آن می ریزند، پس از ورود به استان گلستان و گذر از حوزه شهرستان های مراوه تپه، کلاله و گنبد کاووس از سرشاخه ها و سیلاب های فصلی این مناطق تغذیه و با عبور از قسمتی در مرز ایران و ترکمنستان بعد از گمرک مرزی شهر اینجه برون وارد خاک ترکمنستان شده و سپس به دریای خزر می ریزد. با توجه به بستر خاک در مسیر این رودخانه همواره بار رسوبی بالایی را با خود حمل نموده که بر اثر مرور زمان و رسوبگذاری بالا همواره مشکلاتی را برای آبیگری این مجموعه تالابی فراهم می آورد. آبهای سطحی حاصل از بارندگی و زهکش های موجود در منطقه سهم کمی در تأمین آب این مجموعه دارد. سطح آب این تالاب ها در فصول مختلف سال دارای نوسانات زیادی بوده و فاکتورهای فیزیکوشیمیایی آن تا حد زیادی متغیر می باشد. در طول مسیر کانال های انحرافی تأمین آب برداشت های توسط اهالی به منظور کشت محصولات زراعی صورت می گیرد.

۲-۳- شرایط اقلیمی

منطقه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل دارای آب و هوای گرم با تابستانهای گرم و خشک و زمستان های معتدل بوده و در منطقه دشتهای استپی ترکمن صحرا همراه با تپه ماهورهای کوچک در همجواری مرز ترکمنستان واقع شده است. در سال ۹۱ مجموع بارش سالیانه ۳۰۶/۳ میلیمتر، میانگین حداکثر درجه حرارت هوا ۲۶/۲، میانگین حداقل دما ۱۳/۵ و میانگین رطوبت نسبی ۶۶/۱ درصد بوده است. (منبع: اداره کل هواشناسی استان گلستان)

۲-۴- منابع طبیعی

۲-۴-۱- تنوع گیاهی

در اراضی حاشیه این مجموعه تالابها انواع درختچه ها و گیاهان شورپسند و مرتعی مشاهده می شود که این پوشش گیاهی در غنای زیستی منطقه بسیار ارزشمند بوده و ارزش اقتصادی بالایی برای جوامع محلی به منظور چرای و تغذیه دام دارد. همچنین در داخل پهنه آبی تالاب ها انواع گونه های گیاهی آبی و کنار آبی وجود دارد که بعنوان نوزادگاه و محل رشد نوزاد انواع آبزیان و ماهیان می باشد. در حال حاضر برخی از افراد جوامع محلی به منظور تغذیه دام های اهلی مبادرت به برداشت نی از حاشیه تالاب ها می نمایند. همچنین در گذشته که حاشیه تالاب دارای پوشش غنی از گونه های نی و لویی بوده است حصیربافی در زمره مشاغل اصلی جوامع محلی منطقه به شمار می رفته که هم اکنون به دلیل از بین رفتن قسمت اعظم این پوشش، یکی از منابع معیشتی مردم در این محدوده از بین رفته است.

جدول ۱- گیاهان آبی و اراضی حاشیه مجموعه تالاب های آلاگل، آجی گل و آلاگل

گونه های گیاهان آبی و کنار آبی		
نام فارسی	نام علمی	خانواده
چنگال آبی	<i>Ceratophyllum demersum</i>	Ceratophyllaceae
بومادران آبی	<i>Myriophyllum spicatum</i>	Haloragaceae
جگن	<i>Juncus spp.</i>	Juncaceae
نی	<i>Phragmites australis</i>	Graminaceae
گوشاب	<i>Potamogeton crispus</i>	Potamogetonaceae
	<i>Potamogeton pectinatus</i>	
هفت بند	<i>Polygonum amphibium</i>	Polygonaceae
آلاله آبی	<i>Ranunculus trichophyllus</i>	Ranunculaceae
لویی	<i>Typha angustifolia</i>	Typhaceae
	<i>Typha latifolia</i>	
	<i>Typha minima</i>	
زانیشلیا	<i>Zanichellia palustris</i>	Zanichelliaceae

گونه های گیاهی اراضی حاشیه ای		
نام فارسی	نام علمی	خانواده
علف شور	<i>Salsola dendroides</i>	Chenopodiaceae
	<i>Salsola crassa</i>	
	<i>Suedae arcuata</i>	
	<i>Chenopodium sp.</i>	
	<i>Chenopodium alba</i>	
چارو ترکمنی	<i>Limonium renifolius</i>	Plumbaginaceae
گز شاهی	<i>Tamarix aphylla</i>	Tamaricaceae
خارشتر	<i>Alhagi camelorum</i>	Leguminosaceae

Graminaceae	<i>Avena loueviciena</i>	یولاف وحشی
	<i>Lalium rigidum</i>	چمن
	<i>Cynodon dactylon</i>	مرغ - چایر

۲-۴-۲- تنوع جانوری

با توجه به نوع زیستگاه اراضی پیرامونی این سایت گونه های جانوری بسیار باارزشی زیست می کنند که می توان به روباه ترکمنی (*Vulpes corsac*) به عنوان یکی از پستانداران با اهمیت اشاره کرد که بعنوان یک گونه در معرض خطر انقراض در لیست قرمز IUCN قرار دارد. در جدول شماره ۲ لیست پستانداران موجود در منطقه این سایت فهرست شده است. همچنین گونه های متنوعی از انواع پرندگان آبزی به این سایت وابستگی مستقیم دارند که می توان به برخی گونه های مهاجر زمستان گذران به فلامینگو (*Phoenicopterus ruber*)، غاز پاخاکستری (*Anser anser*)، اردک های روی آب چر، اردک سرخانی، (*Aythya ferina*)، مرگوس سفید (*Mergus albellus*) و چنگر (*Fulica atra*) اشاره نمود. انواع گونه های پرندگان آبزی و کنارآبزی این سایت در جدول شماره ۳ فهرست شده است. همچنین ۱۳ گونه انواع ماهی در این سایت شناسایی شده که ۷ گونه آن غیربومی می باشند که با هدف آبزی پروری در این تالابها رهاسازی شده اند. در جدول شماره ۴ و ۵ به ترتیب لیست انواع ماهیان و دوزیستان و خزندگان این سایت ارائه شده است. شایان ذکر است بنا به اظهارات یکی از نمایندگان جوامع محلی، در سالیان دورتر که این مجموعه تالاب ها بصورت طبیعی وجود داشته، از طریق سیلاب های رودخانه اترک ارتباط آبی آن ها با تالاب بین المللی گمیشان و دریای خزر برقرار شده و در مواقعی از سال مهاجرت آبزیان از طریق این مجاری آبی به این مجموعه تالابی صورت می پذیرفته است.

جدول ۲- انواع گونه های پستانداران مجموعه تالاب های آلاگل، آجی گل و آلماکل

گونه های پستانداران	
نام فارسی	نام علمی
تشی	<i>Hystrix indica</i>
جربیل بزرگ	<i>Rhombomys opimus</i>
جربد لیبی	<i>Meriones lybicus</i>
خرگوش	<i>Lepus capensis</i>
گربه دشتی	<i>Felis catus</i>

<i>Felis chaus</i>	گره جنگلی
<i>Vulpes Vulpes</i>	روباه معمولی
<i>Vulpes corsac</i>	روباه سردم سیاه (ترکمنی)
<i>Canis aureus</i>	شغال
<i>Canis Lupus</i>	گرگ

جدول ۳ - لیست پرندگان مهاجر آبی و کنار آبی مجموعه تالابهای آلاگل، آجی گل و آلمانگل

ردیف	نام فارسی	نام علمی	خانواده
۱	حواصیل خاکستری	<i>Ardea cinerea</i>	Ardeidae
۲	اگرت کوچک	<i>Egretta garzetta</i>	
۳	اگرت بزرگ	<i>Egretta alba</i>	
۴	کفچه نوک	<i>Platalea leucorodia</i>	Threskiornithidae
۵	فلامینگو	<i>Phoenicopterus ruber</i>	Phoenicopteridae
۶	کشیم کوچک	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Podicipedidae
۷	کشیم بزرگ	<i>Podiceps cristatus</i>	
۸	کشیم گردن سیاه	<i>Podiceps nigricollis</i>	
۹	کشیم شاخدار	<i>Podiceps auritus</i>	
۱۰	باکلان	<i>Palacrocorax carbo</i>	Phalacrocoracidae
۱۱	غاز خاکستری	<i>Anser anser</i>	Anatidae
۱۲	غاز پیشانی سفید	<i>Anser albifrons</i>	
۱۳	غاز پیشانی سفید کوچک	<i>Anser erythropus</i>	
۱۴	قوی گنگ	<i>Cygnus olar</i>	
۱۵	قوی فریادکش	<i>Cygnus cygnus</i>	
۱۶	خوتکا	<i>Anas crecca</i>	
۱۸	اردک سرسبز	<i>Anas platyrhynchos</i>	
۱۷	اردک ارده ای	<i>Anas strepera</i>	
۱۹	گیلار	<i>Anas penelope</i>	
۲۰	اردک نوک پهن	<i>Anas clypeata</i>	
۲۱	اردک سرخانی	<i>Aythya ferina</i>	
۲۲	فیلوش	<i>Anas acuta</i>	
۲۳	اردک تاجدار	<i>Netta rufina</i>	
۲۴	اردک سرسیاه	<i>Aythya marila</i>	
۲۵	اردک سیاه کاکل	<i>Aythya fuligula</i>	

	<i>Oxyura leucocephala</i>	اردک سرسفید	۲۶
	<i>Aythya nyroca</i>	اردک بلوطی	۲۷
	<i>Tadorna ferruginea</i>	آنقوت	۲۸
	<i>Tadorna tadorna</i>	تنجه	۲۹
	<i>Mergus albellus</i>	مرگوس سفید	۳۰
Rallidae	<i>Rallus aquqticus</i>	یلوه آبی	۳۱
	<i>Fulica atra</i>	چنگر	۳۲
Recurvirostridae	<i>Recurvirostra avosetta</i>	آووست	۳۳
	<i>Himantopus himantopus</i>	چوب پا	۳۴
Alcedinidae	<i>Alcedo atthis</i>	ماهی خورک	۳۵
Laridae	<i>Larus minutus</i>	کاکائی کوچک	۳۶
	<i>Larus ridibundus</i>	کاکائی سرسیاه	۳۷
	<i>Larus genei</i>	کاکایی صورتی	۳۸
	<i>Larus ichthyaetus</i>	کاکایی بزرگ	۳۹
	<i>Sterna albifrons</i>	پرستو دریائی کوچک	۴۰
Accipiteridae	<i>Haliaeetus albicilla</i>	عقاب دریائی دم سفید	۴۱
	<i>Circus aeruginosus</i>	سنقرتالابی	۴۲
Scolopacidae	<i>Calidris minuta</i>	تلیله کوچک	۴۳
	<i>Calidris alpina</i>	تلیله شکم سیاه	۴۴
	<i>Tringa ochropus</i>	آبچلیک تکزی	۴۵
	<i>Tringa totanus</i>	آبچلیک پاسرخ	۴۶
	<i>Gallinago gallinago</i>	پاشلک معمولی	۴۷
	<i>Tringa nebularia</i>	آبچلایک پا سبز	۴۸
	<i>Phalaropus lobatus</i>	شناگر گردن سرخ	۴۹
	<i>Charadrius alexandrinus</i>	سلیم کوچک	۵۰
	<i>Charadrius dubius</i>	سلیم طوقی کوچک	۵۱
	<i>Charadrius hiaticula</i>	سلیم طوقی	۵۲
	<i>Limosa limosa</i>	گیلان شاه دم سیاه	۵۳

گزارش اولین کارگاه مشورتی ذینفعان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

جدول ۴ - انواع گونه های ماهیان مجموعه تالاب های آلاگل، آجی گل و آلمانگل

گونه های ماهیان		
نام فارسی	نام علمی	خانواده
اورنج - زردک	<i>Barbus capito</i>	Cyprinidae
سیاه ماهی	<i>Capoeta capoeta</i>	
کاراس - کپورچه	<i>Carassius auratus</i>	
آمور - علفخوار	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	
کپور معمولی	<i>Cyprinus carpio</i>	
فتوفاک	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	
سرگنده	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	
پاروا	<i>Pseudorasbora parva</i>	
کلمه - تلاجی	<i>Rutilus rutilus</i>	
کولی	<i>Alburnus charusini</i>	
اسبله	<i>Silurus glanis</i>	Siluridae
گامبوزیا	<i>Gambusia holbrooki</i>	Poeciliidae
گاوماهی	<i>Neogobius sp</i>	Gobiidae

جدول ۵ - انواع گونه های دوزیستان و خزندگان مجموعه تالاب های آلاگل، آجی گل و آلمانگل

گونه های دوزیستان و خزندگان		
نام فارسی	نام علمی	خانواده
قورباغه مردابی	<i>Rana ridibunda</i>	Ranidae
وزغ سبز	<i>Bufo viridis</i>	Bufonidae
لاک پشت برکه ای	<i>Emys orbicularis</i>	Emydidae
لاک پشت خزری	<i>Mauremys caspica</i>	
لاک پشت افغانی	<i>Testudo horsfieldii</i>	Testudinidae
مارمولک ها		
گگوی انگشت خمیده خزری	<i>Tenuidactylus caspium</i>	Gekkonidae
مارمولک سبز خاوری	<i>Lacerta strigata</i>	Lacertidae
مارمولک دونده	<i>Eremias velox</i>	
آگامای چابک	<i>Trapelus agilis</i>	Agamidae
آگامای خورشیدی	<i>Phrynocephalus helioscopus</i>	
بزمجه	<i>Varanus sp.</i>	Varanidae
مارها		
کورمار سلیمانی	<i>Eryx miliaris</i>	Boidae

آدرس دبیرخانه: گرگان، بلوار ناهارخوران، جنب هتل راه و ماه، اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

Colubridae	<i>Natrix natrix</i>	مار آبی
	<i>Natrix tessellata</i>	مار آبی چلیپر
	<i>Coluber jugularis</i>	مار سوچه
	<i>Elaphe dione</i>	گوند مار
	<i>Psammophis lineolatus</i>	تیر مار
Elapidae	<i>Naja oxiana</i>	کفچه مار (کبری خزری)
Viperidae	<i>Vipera lebetina</i>	گرزه مار

۲-۵- خصوصیات جمعیتی این منطقه

مراکز جمعیتی و سکونتگاه های انسانی مستقر در حریم ۵ کیلومتری حاشیه این مجموعه تالابی متشکل از ۱ شهر (اینچه برون) و ۲ روستا (اوخی تپه و تنگلی) می باشد که این ترکیب جمعیتی بر اساس سرشماری نفوس سال ۱۳۹۰ مرکز آمار ایران به تفکیک در جدول ذیل آمده است:

جدول ۶- ترکیب جمعیتی سکونتگاه های حاشیه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلاگل و آجی گل.

ردیف	نام	نوع	تعداد خانوار	جمعیت	مرد	زن
۱	اینچه برون	شهر	۴۸۷	۲۲۸۱	۹۹۰	۱۲۹۱
۲	اوخی تپه	روستا	۶۵	۳۱۵	۱۶۰	۱۵۵
۳	تنگلی	روستا	۳۱۶	۱۴۲۰	۷۰۶	۷۱۴

۲-۶- وضعیت استفاده از منابع آب تالاب ها

استفاده از منابع آبی همواره به عنوان یکی کاربری های رایج در حاشیه زیستگاه های تالابی بوده که بعنوان یکی از منابع تامین کننده نیازهای آبی جوامع انسانی مستقر در حاشیه تالاب ها می باشد. مجموعه تالابی آلاگل نیز از این قاعده مستثنی نبوده و همواره تامین کننده بخشی از نیازهای آبی در بخش کشاورزی و صنعتی در این منطقه می باشد. هم اکنون مزارع پرورش ماهی و مزارع کشاورزی حاشیه تالاب ها جهت انجام فعالیت های آبی پروری، کشت محصولات آب بر مورد استفاده قرار می گیرد. لذا توسعه این آبی پروری ها باید بر مبنای تامین حداقل نیاز آبی این تالاب ها و بر اساس مطالعات تعیین شده و توسعه بی ضابطه آنها و همچنین افزایش تمایل به کشت زراعت های آب بر می تواند تهدیدی برای حیات این مجموعه تالابی تلقی شود.

جدول ۷- لیست مزارع پرورش ماهی درحوزه منطقه تحت مطالعه تالاب های بین المللی آلاگل، آجی گل و آلمانگل

ردیف	نام بهره برداری	مساحت (هکتار)	سطح زیر کشت (هکتار)	ظرفیت تولید (تن)	ملاحظات
۱	شرکت نگین آلاگل	۵۰	۳۵	۱۰۵	پایاب آلاگل
۲	شرکت طیب اینچه برون	۵۰	۳۵	۱۰۵	
۳	شرکت امور گلستان	۵۰	۳۵	۱۰۵	
۴	شرکت آبگشت گلستان	۵۰	۳۵	۱۰۵	
۵	شرکت آبنمای گلستان	۵۰	۳۵	۱۰۵	
۶	شرکت مهیار گلستان	۵۰	۳۵	۱۰۵	
۷	شرکت کامران	۵۰	۲۵	۷۵	
۸	داود قشلاقچای	۳۰	۲۳/۵	۷۰	
۹	شرکت کوثر(حمزه و شرکاء)	۷۰	۵۰	۱۵۰	
۱۰	افشین قلیچی	۲۰	۱۳	۳۹	
۱۱	نصر گستران بهشهر	۵۰۰	۴۰۰	۱۲۰۰	
۱۲	اینچه برون (۱)	۲۵۰	۲۰۰	۴۶۰	
۱۳	اینچه برون (۲)	۴۲	۳۵	۸۰	
۱۴	قابل	۳۵	۲۵	۷۵	
۱۵	شرکت ستاره شرق	۱۰۰	۸۶	۲۵۸	
۱۶	سد دانشمند	۷۰۰	۵۰۰	۵۰۰	
جمع کل		۲۰۹۷	۱۵۶۷/۵	۳۵۳۷	

منبع: اداره کل شیلات استان، پاییز ۹۲

گزارش اولین کارگاه مشورتی ذینفعان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

۳- نخستین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل

بر اساس پیگیری های بعمل آمده و برای آغاز فرایند اجرایی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل، نخستین کارگاه مشورتی فرایند تدوین این برنامه مدیریت در ۲۶ و ۲۷ خرداد ماه سال ۱۳۹۳ باحضور مسئولین استانی و شهرستانی، ذینفعان این مجموعه تالابی اعم از جوامع محلی، نمایندگان دستگاه های اجرایی، مدیر و کارشناسان دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران و کارشناسان محیط زیست استان بر اساس برنامه زمان بندی که در ذیل ارائه شده است در شهر گرگان برگزار شد.

جدول ۸- لیست ذینفعان مدعو در نخستین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب بین المللی آلاگل

مدعوین	
استانی	سازمان
معاون عمرانی و برنامه ریزی استانی - فرماندار شهرستان گنبدکاووس - بخشدار اینچه برون - شهردار شهر اینچه برون - شرکت آب منطقه ای - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان - اداره کل شیلات استان - نماینده تشکل های فعال زیست محیطی - نمایندگان جوامع محلی منطقه - اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - صدا و سیما - سازمان صنعت، معدن و تجارت - نماینده دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان - جهاد کشاورزی استان - نیروی انتظامی (نماینده هنگ مرزی استان)	نمایندگان دفتر زیستگاه ها و امور مناطق سازمان حفاظت محیط زیست و دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران

۳-۱- برنامه روز اول کارگاه:

جدول ۹- برنامه زمان بندی روز اول کارگاه (۹۳/۳/۲۶)

شروع برنامه	۸/۳۰	سالن اجتماعات اداره کل حفاظت محیط زیست گلستان
سرود و قرائت قرآن	۸/۴۰-۸/۳۵	
خیرمقدم گوینی مدیر کل حفاظت محیط زیست استان گلستان	۸/۵۵-۸/۴۰	
سخنرانی معاون برارمه ریزی استانداری گلستان جناب آقای مهندس مرگدری	۹/۱۵-۹	
سخنرانی مهندس روشن معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان	۹/۳۰-۹/۱۵	
ارائه مطلب طرح حفاظت از تالاب ها (توصیف رویکرد مدیریت زیست بومی و مدیریت فرابخشی تالاب ها برای توسعه پایدار)	۹/۵۰-۹/۳۰	دفتر طرح حفاظت از تالاب ها
ارائه مطلب توسط نماینده تشکل های زیست محیطی	۱۰/۵۰-۱۰	
پذیرایی	۱۰/۲۰-۱۰	
حرکت به سمت مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل	۱۰/۳۰	
ارائه توضیحات در خصوص تالاب بین المللی آلاگل در مرکز مدیریت تالاب بین المللی آلاگل	۱۱/۵۰-۱۱/۴۵	توسط ریاست اداره حفاظت محیط زیست شهرستان
بازدید از منطقه و سه تالاب بین المللی آلاگل، آجی گل و آلمانگل (طرح های احیایی انجام شده، پتانسیل های موجود در منطقه، مشکلات و تهدیدات و ...)	۱۲/۴۵-۱۱/۵۰	
نماز و ناهار	۱۴-۱۲/۴۵	مرکز مدیریت تالاب آلاگل
پرسش و پاسخ و بیان دیدگاه های بازدیدکنندگان	۱۴-۱۵/۳۰	مرکز مدیریت تالاب آلاگل

۳-۱-۱- خیرمقدم گویی مدیر کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

این کارگاه مشورتی بر اساس برنامه زمان بندی ارایه شده با خیر مقدم گویی جناب آقای دکتر اسماعیل مهاجر مدیر کل محترم حفاظت محیط زیست گلستان به طور رسمی آغاز شد . ایشان در سخنان خود اظهار داشتند بعد از وقوع بحران های زیست محیطی در کشور به ویژه خشک شدن دریاچه ارومیه که کشور را در بخش منابع آبی در چالش قرار داده است، زنگ خطری برای مدیریت بحران زیست محیطی در کشور به صدا در آمده است.

ایشان در ادامه بیان کردند در حال حاضر ۲۴ تالاب ایران در کنوانسیون رامسر ثبت شده است که تالاب های گمیشان، آلاگل، آلمانگل و آجی گل در گلستان نیز در زمره آن ها محسوب می شوند. تالاب ها به دلیل کارکردهای گسترده از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند. این مجموعه تالاب ها با توجه به موقعیت جغرافیایی خود به عنوان اولین استراحتگاه پرندگان مهاجری که از نواحی شمالی مهاجرت خود را آغاز نموده اند بسیار حایز اهمیت هستند. ارزش های گردشگری و طبیعت گردی و تلطیف هوا از دیگر کارکردهایی هستند که وجود این مجموعه تالاب ها در منطقه وابسته است. وی در ادامه افزود از تالاب ها در بخش های مختلف دیگری نیز می توان بهره برد. ما استفاده از جنگل ها را تنها به برداشت چوب و تالاب را تنها به بهره برداری از آب آن محدود کرده ایم که باید این رویه تغییر کند. ایشان در پایان ضمن تشکر از تمامی همکاران در اجرای این برنامه، تحقق اهداف این برنامه مدیریتی را در گرو همکاری و همدلی تمام ذینفعان این مجموعه تالاب ها عنوان نمودند.

۳-۱-۲- سخنرانی معاون برنامه ریزی و اشتغال استانداری گلستان

در ادامه برنامه جناب آقای مرگدري معاون محترم برنامه ریزی و اشتغال استانداری گلستان اظهار داشتند حوزه محیط زیست استان شرایط بسیار شکننده ای است. امروز سفره های آب زیرزمینی استان آلوده بوده و برداشت از این سفره های آبی بیش از حد مجاز است. همچنین به دلیل استفاده بی رویه و غیرمنطقی از کود و سموم در کشاورزی شاهد آلودگی آب ها و خاک استان هستیم که امکان گسترش آلودگی به سمت محصولات تولیدی نیز می رود که می تواند بصورت بالقوه و بالفعل خطراتی را برای موجودات زنده ایجاد نماید. سپس ایشان عنوان نمودند در حدود ۴ سال پیش اولین واحد کارخانه تولید کود ۱ رگانیک در استان راه اندازی شد و ما حتی نتوانستیم یک درصد از اراضی کشاورزی را توسط این کودها تغذیه کنیم. همه باید برای افزایش کارخانه های تولید کود ارگانیک تلاش کنیم.

معاون برنامه ریزی استانداری گلستان تاکید کرد زیست بوم های طبیعی باید حفظ شوند و مناطقی که چه طبیعی و چه به خاطر مداخله نادرست ما دچار بحران شده، باید احیا شود. با توجه به منابع و امکانات محدودی که در اختیار داریم باید با تعامل، همکاری و هم افزایی به اثربخشی بیشتری برسیم.

همچنین ایشان بیان داشتند، در سال های اخیر رفتارهای مدیران و حاکمان به گونه ای شد که همه رویکرد مردم به سمت دولت شد. به طوری که از دورترین نقاط استان توقع دارند تمام مشکلاتشان را استاندار حل کند، که این رویکرد باید اصلاح شود. باید رویکردها به سمت حل مشکلات با کمک خود مردم تغییر کند. چراکه مردم بستر حرکت هستند و اتفاقی که با مشارکت مردم بوده، اثربخش تر بوده و عوارض آن کمتر است.

۳-۱-۳- سخنرانی معاون فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

سپس جناب آقای امید روشن معاون محترم فنی اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان در این نشست عنوان داشتند بر اساس مطالعات ۲۸ درصد مناطق کشور بیابانی و نیمه بیابانی است. به همین دلیل وجود تالاب ها در سرزمین هایی مانند کشور ما حائز اهمیت ویژه ای است.

ایشان افزودند برای تالاب ها کارکردهای مختلفی وجود دارد و در تامین آب، حفاظت و حمایت از تنوع زیستی نقش عمده ای ایفا می نمایند. همچنین به دلیل این که حدود ۴۰ درصد سکونتگاه های انسانی در حواشی تالاب ها مستقر هستند، هرگونه تحولی در کارکرد تالاب ها می تواند پیامد امنیتی برای ساکنان داشته باشد. وی با اشاره به ارزش های اقتصادی تالاب ها بیان کرد: تالاب ها بیش از ۱۰۰ برابر اراضی جنگلی و ۲۰۰

برابر اراضی زراعی ارزش اقتصادی دارند. بنابراین حفظ و بهره برداری صحیح از این مواهب از اهمیت بالایی برخوردار است. ایشان در ادامه اظهار داشتند استفاده خردمندانه کارکردهای طبیعی تالاب را مخدوش نکرده و در سطح حوزه آبخیز ضمن حفظ ارتباط بین اجزای مختلف تالاب، انسان را بعنوان یکی از مهمترین اجزا در نظر داشته و کمک می کند بهره برداری های معقول از این زیستگاه های آبی محفوظ بماند.

وی افزود با توجه به اینکه دو رویکرد مدیریت سنتی و زیست بومی در حفاظت از زیستگاه ها وجود دارد، تفاوت این دو دیدگاه در این است که حفاظت سنتی یک روش آسان، پرهزینه و ناکارآمد است اما رویکرد مدرن (زیست بومی) سخت اما بسیار بهره آور و موثر است. تجربه نشان داده روش سنتی تنها تعویق تخریب ها است و تضمین کننده امنیت نیست. روش مدرن انسان را محور قرار می دهد و این اکوسیستم را با ساز و کار خاصی در خدمت بشر می داند. مسئله مهم این است که برای مدیریت مدرن تالاب ها سازکاری آماده نیست چراکه برای هر منطقه با توجه به ویژگی های آن باید برنامه ریزی شود.

۳-۱-۴- ارایه مطلب توسط مدیر طرح حفاظت از تالاب های ایران

در ادامه برنامه های روز اول این کارگاه جناب آقای سلیمانی مدیر طرح ملی حفاظت از تالاب های ایران در خصوص رویکرد نوین مدیریت زیستگاه ها (مدیریت زیست بومی) علی الخصوص تالاب ها، دلایل استقرار این رویکرد مدیریتی، فرایند تدوین برنامه، گام های اجرایی آن و ... مطالبی را ارائه نمودند. ایشان اظهار داشتند از آنجایی که در تالاب ها دو زیستگاه آبی و خشکی در ارتباط متقابل با یکدیگر هستند، برای بسیاری از زیستمدان و انسان ها خدمات متنوعی را ارائه می کنند. تالاب ها خدمات و کارکردهای مختلفی از جمله تامین غذا، کنترل سیلاب و خشکسالی، جذب آلاینده ها، تفرج و گردشگری، تعدیل خرد اقلیم، تنوع زیستی و تامین آب را دارد. ایشان عنوان داشتند هر کدام از این کارکردها از بین برود بخش توسعه ای کشور باید هزینه زیادی انجام دهد تا آن را جبران کند. به عنوان مثال تالاب هامون به تنهایی ۷۰ هزار شغل برای مردم منطقه ایجاد می کرد. وقتی هامون را از دست بدهیم مرزهای کشور از زابل به یزد می رسد، بنابراین حفظ و احیای آن از اهمیت بالایی برخوردار است.

گزارش اولین کارگاه مشورتی ذینفعان مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

۳-۱-۵- ارایه مطلب توسط نماینده یکی از تشکل های محیط زیستی استان

در بخش پایانی مراسم افتتاحیه آقای صلبی نماینده تشکل محیط زیستی خانه جوان فرید روستای کفشگری شهرستان گرگان مطالبی در خصوص منطقه این مجموعه تالابی، خصوصیات کلی آنها و مشکلات و معضلات موجود در این منطقه توضیحاتی را ارایه نمودند.

پس از پایان مراسم افتتاحیه مدعوین شرکت کننده برای انجام بازدید میدانی به سمت مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل حرکت نمودند.

۳-۱-۶- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین المللی آلمانگل

در ابتدا بازدیدی از تالاب آلمانگل صورت پذیرفت. در بازدید از این تالاب آقای کریمی رییس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان گنبد کاووس در خصوص این تالاب، فعالیت های صورت گرفته در خصوص ایجاد سایت گردشگری توسط شهرداری اینچه برون و سایر مسائل مربوط به آن توضیحاتی را ارایه نمود و سپس مواردی در خصوص مشکلات و معضلات این تالاب از قبیل مشکلات تأمین آب، نوسان مساحت آن در فصول مختلف سال و ... توسط حاضرین عنوان شد. همچنین در این بازدید مصاحبه ای از آقای مهندس سلیمانی در ارتباط با موضوع این کارگاه و فرایند تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل توسط صدا و سیمای مرکز گلستان تهیه شد.

۳-۱-۷- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین‌المللی آجی گل

سپس بازدیدی از تالاب بین‌المللی آجی گل انجام شد. در این بازدید که علاوه بر مباحثی که توسط حاضرین در خصوص این تالاب به بحث گذاشته شد. اطلاعاتی در خصوص پروژه ساخت دریاچه هدایت آب و احداث کانال آبرسانی به این تالاب که در سال گذشته توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان به انجام رسیده بود، توسط آقای کریمی به مدعوین ارائه شد. همچنین رییس شورای روستای اوخی تپه که در حاشیه این تالاب سکونت دارند عنوان داشت متأسفانه در سالیان اخیر بدلیل کاهش آب این تالاب و به تبع آن کاهش پوشش گیاهی حاشیه آن که بعنوان مواد اولیه حصیربافی توسط اهالی این روستا مورد استفاده قرار می‌گرفته است، باعث شده قسمت عمده‌ای از منبع درآمد این اهالی از بین رفته و تبعات اجتماعی منفی زیادی را در روستا سبب شود.

۳-۱-۸- گفتگوی میدانی و بازدید از تالاب بین المللی آلاگل

پس از این بازدید، گروه به سمت تالاب بین المللی آلاگل عزیمت نموده و پس از بازدید از تالاب، نشستی با حضور تمام ذینفعان در محل مرکز مدیریت تالاب آلاگل برگزار شد. در این نشست ابتدا جناب آقای دکتر مهاجر ضمن تشکر از حضور تمامی دست اندرکاران در این کارگاه مشورتی به منظور تدوین برنامه مدیریت زیست بومی این مجموعه تالابی و پس از ایشان جمع بندی مشکلات، چالش ها و سایر مطالب ارایه شده توسط هر یک از ذینفعان توسط آقای مهندس سلیمانی، در خصوص شبکه انتقال آب از رودخانه مرزی اترک به این مجموعه تالابی، میزان حقابه تخصیصی به این تالاب ها، ایجاد سد رسوب گیر دانشمند در بالادست این مجموعه تالابی و ... مطالبی توسط آقای تیموری نماینده شرکت آب منطقه ای شهرستان گنبد کاووس عنوان شد. پس از ایشان، یکی از معتمدین محلی روستای تنگلی توضیحاتی را در خصوص تاریخچه آبگیری طبیعی این مجموعه تالاب ها در سنوات دور به حاضرین ارایه کردند.

برنامه روز اول این کارگاه پس از بازدید از این مجموعه تالابی به پایان رسید

آدرس دبیرخانه: گرگان، بلوار ناهارخوران، جنب هتل راه و ماه، اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

۳-۲- برنامه روز دوم کارگاه

جدول ۱۰- برنامه زمان بندی روز دوم کارگاه (۹۳/۳/۲۷)

شرح برنامه	زمان	توضیحات
مکان برگزاری کارگاه روز دوم (هتل شهاب، به آدرس بلوار ناهارخوران، روبروی هتل راه ماه)		
تشکیل گروه های کاری (۳ گروه) ارائه موقعیت، ارزش ها و تهدیدات مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آجی گل و آلمانگل و نوشتن نقطه نظرات کارشناسی ارائه شده توسط گروه ها	۱۰/۳۰ - ۹/۰۰	
پذیرایی	۱۱ - ۱۰/۳۰	
تشکیل گروه های کاری درخصوص تدوین چشم انداز و هدف نهایی و ارائه توسط گروه ها	۱۲/۳۰ - ۱۱	
ناهار و نماز	۱۴ - ۱۲/۳۰	
ادامه نشست و ارائه نتایج توسط هر گروه	۱۵/۱۵ - ۱۴	
پذیرایی	۱۵/۳۰ - ۱۵/۱۵	
جمع بندی مباحث و تعیین گامهای آتی با همکاری ذینفعان جهت تدوین برنامه مدیریتی	۱۶/۳۰ - ۱۵/۳۰	توسط طرح حفاظت از تالاب ها و دفتر زیستگاه ها

۳-۲-۱- تشکیل گروه های کاری

در آغاز روز دوم این کارگاه مشورتی که در محل هتل شهاب برگزار شد در ابتدا آقای سلیمانی ضمن تقدیر و تشکر از حضور تمام ذینفعان در برنامه روز اول کارگاه مواردی را در خصوص ۵ گام اصلی تدوین این برنامه مدیریتی ارائه نمودند. سپس در اولین گام و به منظور آغاز فرایند تدوین برنامه، نمایندگان ذینفعان حاضر در کارگاه به سه گروه کاری تقسیم شدند. در تقسیم بندی گروه ها تلاش شده که نمایندگان تمام ذینفعان حضور داشته باشند.

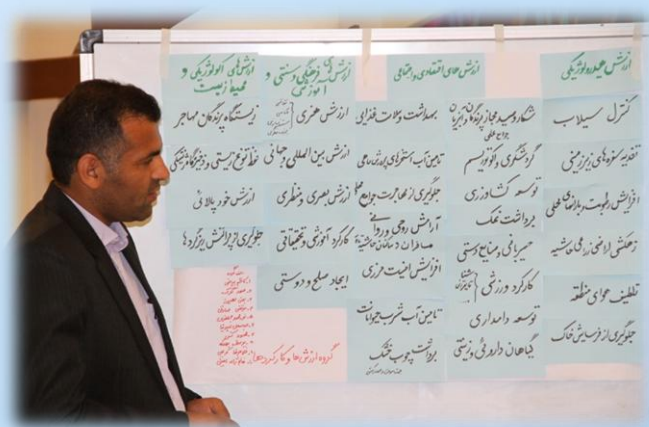
۳-۲-۱-۱- اولین مرحله کار گروهی:

الف) گروه کاری اول: تشریح ارزش ها و کارکردهای این مجموعه تالابی

در این گروه پس از بحث و تبادل نظر، هر یک از ذینفعان نقطه نظرات خود را با توجه به کارکردهایی که این مجموعه تالابی در تأمین اهداف معیشتی، سازمانی و... به همراه دارد، در چهار دسته ارزش های هیدرولوژیکی، ارزش های اقتصادی و اجتماعی، ارزش های فرهنگی، سنتی و آموزشی و ارزش های اکولوژیکی و محیط زیست طبقه بندی نمودند.

جدول ۱۱- ارزش ها و کارکردهای مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

گروه کاری اول: ارزش ها و کارکردها			
ارزش های هیدرولوژیکی	کنترل سیلاب	تغذیه سفره های آبی زیر زمینی	افزایش رطوبت و باران های محلی
زهکشی اراضی زراعی حاشیه	جلوگیری از فرسایش خاک	تلطیف هوای منطقه	
ارزش های اقتصادی و اجتماعی	شکار و صید مجاز پرندگان و آبزیان توسط جوامع محلی	گردشگری و اکوتوریسم	حمایت از کشاورزی
	برداشت نمک (دریاچه نمک)	حصیربافی و صنایع دستی	فعالیت های ورزشی (قایقرانی، صید ورزشی و ...)
	توسعه دامداری	گیاهان دارویی و زینتی	بهداشت و سلامت غذایی
	تأمین آب استخرهای آبزی پروری (تالاب آلاگل)	جلوگیری از مهاجرت جوامع محلی	آرامش روحی و روانی گردشگران و جوامع محلی
	افزایش امنیت مرزی	تأمین آب شرب حیوانات	برداشت چوب خشک (برای سوخت و حصارکشی)
ارزش های فرهنگی، سنتی و آموزشی	ارزش هنری (نقاشی، عکاسی، مستندسازی، پرندنگری)	ارزش بین المللی و جهانی	ارزش بصری و منظری
	کارکرد آموزشی و تحقیقاتی	ایجاد صلح و دوستی	
ارزش های اکولوژیکی و محیط زیست	زیستگاه پرندگان مهاجر	حفظ تنوع زیستی و ذخیره گاه ژنتیکی	ارزش خودپالایی
	جلوگیری از پراکنش ریزگردها		

پس از ارایه مطلب توسط یکی از اعضای گروه اعضای حاضر در کارگاه در خصوص موارد ذکر شده نظرات خود را عنوان نموده و ابهامات موجود در خصوص برخی از نظرات ارایه شده توسط نماینده گروه توضیح داده شد. نکته جالب توجه در خصوص یکی از ارزش های فرهنگی و اجتماعی تالاب ها که با عنوان «ایجاد صلح و دوستی» ذکر شده است، طی توضیحی که نماینده این گروه عنوان داشتند، مشخص شد در صورت وجود این تالاب ها و آب کافی در منطقه هر یک از ذینفعان تالاب بدون ایجاد کشمکش در تسهیم آب در آرامش کامل به سر برده و هر یک به میزان سهم خود از تالاب و منابع آبی آن بهره مند خواهند شد.

جدول ۱۲- اعضای گروه کاری اول: ارزش ها و کارکردهای مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه ارزش ها و کارکردها			
کاظم بیاضی	محیط زیست	بهمن مهرورز	شهردار اینچه برون
مرتضی صادقی	میراث فرهنگی	عباسعلی امیدنیا	مرزبانی
محمود کر	محیط زیست	یوسف بهلکه	محیط زیست
ژاله امینی	محیط زیست	غلامرضا کریمی	محیط زیست
صمد گوک	نماینده جوامع محلی		

ب) گروه کاری دوم: شناسایی ذینفعان و دست اندرکاران

در این گروه کاری با توجه به ابعاد مختلف و در ارتباط با کارکردهایی که می توان برای این مجموعه تالابی در نظر گرفت، اعضای گروه به تحلیل ذینفعان و تمامی دست اندرکارانی که به نوعی با تالاب ها در ارتباط هستند، مبادرت نموده همچنین نحوه تاثیرگذاری هر یک از این ذینفعان تشریح شد.

جدول ۱۳- ذینفعان و دست اندرکاران مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

گروه کاری دوم: ذینفعان و دست اندرکاران		
ردیف	ذینفعان و دست اندرکاران	محدوده اثر
۱	استانداری (فرمانداری، بخشداری، دهیاری)	تصمیم گیری و سیاست گذاری های کلان / تأمین اعتبارات استانی / به رسمیت شناختن برنامه و افزایش ضمانت اجرایی / مدیریت ملاحظات اجتماعی
۲	شرکت آب منطقه ای	- تأمین حقابه تالاب ها / صدور مجوزهای بهره برداری / اجرای طرح های مدیریت آب (سدسازی، آبرسانی و ...) / نظارت بر توزیع آب / مطالعات کمی و کیفی

آدرس دبیرخانه: گرگان، بلوار ناهارخوران، جنب هتل راه و ماه، اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان

۳	اداره کل محیط زیست	منابع آب حفظ و صیانت از زیستگاه و تنوع زیستی / استقرار رویکرد مدیریت زیست بومی / ارتقاء دانش محیط زیستی
۴	جوامع محلی	شکار و صید مجاز و غیرمجاز / کشاورزی، دامداری و آبرزی پروری / فعالیت های تولیدی / گردشگری / تولید زباله و ضایعات / اثرات اقتصادی و اجتماعی
۵	سازمان جهاد کشاورزی	سیاست گذاری و اصلاح الگوی کشت در منطقه / روش های مبارزه با آفات (شیمیایی و بیولوژیکی) / تأمین نهاده های کشاورزی / واگذاری اراضی ملی
۶	اداره کل شیلات	تأمین پروتئین / اشتغال در بخش آبرزی پروری / ورود گونه بومی و غیربومی / صدور مجوز های آبرزی پروری در پایین دست تالاب / نظارت بر واحدهای پرورش / ارتقاء امنیت با توجه به توسعه اشتغال
۷	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	ساماندهی دامداران با توجه به ظرفیت برد مراتع / احیای مراتع / تعیین مستثنیات / اجرای طرح های آبخیزداری و آبخوان داری / واگذاری اراضی مرتعی
۸	شکارچیان و صیادان	شکار و صید مجاز و غیرمجاز / تهدید تنوع زیستی / تهدید امنیت / ایجاد آلودگی
۹	اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	مدیریت و اجرای طرح های گردشگری / ایجاد آلودگی / برهم خوردن امنیت حیات وحش / آموزش و ارتقاء زیست محیطی گردشگران / تقویت وضعیت معیشت جوامع محلی منطقه / معرفی ارزش های تالاب ها
۱۰	اداره کل تعاون	تعاونی های تولیدی آبرزی پروری، کشاورزی، دامداری / ایجاد آلودگی
۱۱	مراکز علمی و آموزشی (آموزش و پرورش)	طرح های آموزشی و تحقیقاتی در زمینه تنوع زیستی / ارتقای دانش ذینفعان
۱۲	سمن ها	اطلاع رسانی و ارتقای دانش جوامع محلی / آگاه سازی مدیران و نهادهای مسئول
۱۳	اداره کل صنعت، معدن و تجارت	صدور مجوز و نظارت بر حسن اجرای فعالیت های صنعتی و معدنی / ایجاد اشتغال / مدیریت فعالیت های اقتصادی و بازرگانی / ساماندهی استقرار صنایع سبز
۱۴	شرکت آب و فاضلاب	مدیریت طرح های تأمین آب / کنترل آلودگی منابع آب و پساب / جمع آوری و تصفیه اصولی پساب ها
۱۵	هنگ مرزی	تأمین امنیت منطقه / اجرای احکام قضایی / نفوذ بر جوامع محلی / مبارزه با شکار و صید و قاچاقچیان گونه های با ارزش گیاهی و جانوری با توجه به مرزی بودن منطقه
۱۶	صدا و سیما	فرهنگ سازی و اطلاع رسانی عمومی / ساخت مستندات و مجموعه های تلویزیونی برای تالاب ها و برنامه مدیریت زیست بومی
۱۷	راه و شهرسازی	اجرای طرح های هادی شهری و روستایی در سکونتگاه های حاشیه تالاب ها
۱۸	اداره کل گمرک استان	برهم زدن امنیت حیات وحش (وجود زیرساخت ها و تأسیسات گمرکی مانند ساختمان، تردد خودروهای سنگین با عنایت به قرار گرفتن گمرک مرزی اینچه برون در حاشیه تالاب آلامگل) / بهبود وضعیت معیشتی اهالی منطقه با توجه به وجود بازارچه مرزی اینچه برون / استقرار و توسعه تجهیزات و زیرساخت های گمرکی
۱۹	اداره تربیت بدنی	انجام مسابقات ورزشی (صید ورزشی ماهی)

پس از ارایه مطلب توسط نماینده گروه اعضای حاضر در خصوص دستگاه های و سایر ذینفعان نظرات خود را عنوان نمودند. پس از بحث و تبادل نظر مقرر شد موارد ذیل به عنوان ذینفعان و دست اندرکاران این مجموعه تالابی به موارد فهرست شده توسط این گروه لحاظ شود:

۱- اداره آموزش و پرورش شهرستان گنبد کاووس بعنوان یکی از ذینفعان اولیه.

۲- اداره گمرک و تربیت بدنی شهرستان گنبد کاووس بعنوان ذینفعان ثانویه با توجه به محدوده اثر آنها.

۳- اداره تعاون شهرستان گنبد کاووس بعنوان یکی از ذینفعان اولیه با توجه به وجود تعاونی های کشاورزی و آبی پروری در حاشیه این تالاب ها و تخصیص آب مورد نیاز آن ها از این مجموعه تالابی (تالاب آلاگل).

جدول ۱۴- اعضای گروه کاری دوم: شناسایی ذینفعان و دست اندرکاران مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه شناسایی ذینفعان و دست اندرکاران			
حسن میقانی	شیلات	ابوذر گلی	صنعت، معدن و تجارت
جواد تیموری	آب منطقه ای	نورمحمد جعفری	فرمانداری گنبد کاووس
سیدسحاب میرا	محیط زیست	حمیده کامجو	آب منطقه ای
علیرضا ابراهیمی	شیلات	ابوالفضل تمسکینی	دریابانی
نقیسه سفلائی	محیط زیست	یدالله سوخته سرائی	دریابانی

ج) گروه کاری سوم: شناسایی مشکلات و تهدیدات

در این گروه کاری اعضای گروه نسبت به ارایه مشکلات و معضلات موجود در محدوده این مجموعه تالابی با توجه به منافع ذینفعان مختلف به بحث و تبادل نظر پرداخته و پس از جمع بندی مطالب، موارد ذیل توسط بخشدار اینچه برون عنوان شد.

جدول ۱۵- مشکلات و معضلات موجود در حوضه مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل

گروه کاری سوم: شناسایی مشکلات و تهدیدات		
کمبود آب ورودی به تالاب ها	عدم تعیین نیاز آبی زیست محیطی تالاب ها	مشترک بودن منابع آبی تالاب ها با کشور همسایه
ورود کودها و سموم شیمیایی به تالاب ها	آتش سوزی پوشش گیاهی در حاشیه تالاب	ورود گونه های غیربومی آبی
شکار و صید غیراصولی و بی رویه	عدم تعادل اکولوژیکی تالاب ها	افزایش بار رسوبی تالاب ها
مدیریت نامناسب توزیع آب بین تالاب ها	عدم مشارکت جوامع محلی در حفاظت از تالاب به دلیل عدم وجود برنامه	بروز خشکسالی متمادی در تالاب
عدم آگاهی گردشگران از ارزش های تالاب	احداث سدها در بالادست تالاب ها	چرای بی رویه در حاشیه تالاب
عدم تعیین حریم تالاب ها	تغییر کاربری اراضی در حوضه آبخیز تالاب ها	ورود فلز سنگین سرب به تالاب ها از طریق شکارچیان
وجود جاده ترانزیتی گمرک در حاشیه تالاب آلمانگل	عدم آموزش های عمومی و تخصصی به جوامع ذینفع تالاب	عدم وجود سمن های محیط زیستی در مناطق تالابی
توسعه بی رویه اراضی و فعالیت های کشاورزی در حاشیه تالاب ها	کمبود نیروی انسانی برای حفاظت از تالاب ها	عدم اولویت بندی تأمین آب تالاب ها از سوی دستگاه های متولی
عدم هماهنگی بین ذینفعان تالاب ها	عدم اجرای طرح های آبخیزداری در بالادست تالاب ها	عدم اجرای درست مدیریت پسماند در حاشیه تالاب ها
انقراض برخی گونه های آبی تالاب به دلیل قطع ارتباط تالاب با دریا	الگوی کشت نامناسب در حاشیه تالاب	توسعه بی رویه استخرهای پرورش ماهی در پایین دست تالاب
فقر اقتصادی و فرهنگی جوامع حاشیه تالاب	برداشت سلیقه ای و متناقض از توسعه پایدار	تبخیر بالا در منطقه
عدم انجام تحقیقات و ارزش گذاری اقتصادی تالاب ها	عدم تخصیص بودجه کافی برای مدیریت تالاب ها	عدم لایروبی به موقع کانال های تغذیه آب تالاب ها
عدم لایروبی به موقع کانال های تغذیه آب تالاب ها	برداشت غیرمجاز آب در مسیر کانال های آبرسان به تالاب ها برای مصارف کشاورزی توسط جوامع محلی	

پس از ارایه مطلب نماینده این گروه موارد مطرح شده در بین اعضا به بحث و تبادل نظر گذاشته شد و در نهایت موارد ذیل بعنوان سایر مشکلات و معضلات به موارد ارایه شده اضافه شد:

- ۱- الگوی کشت نامناسب در منطقه
- ۲- توسعه بی رویه استخرهای پرورش ماهی در پایین دست تالاب ها.
- ۳- فقر اقتصادی و فرهنگی جوامع حاشیه تالاب ها.
- ۴- برداشت سلیقه ای و متناقض از توسعه پایدار.
- ۵- عدم تخصیص بودجه کافی برای مدیریت تالاب ها.
- ۶- عدم لایروبی به موقع کانال های منتهی به تالاب ها با توجه به رسوب گذاری بالای سیلاب های فصلی رودخانه اترک.
- ۷- عدم انجام مطالعات و تحقیقات علمی کافی برای این مجموعه تالاب ها.
- ۸- میزان تبخیر بالا در منطقه.
- ۹- برداشت غیرمجاز آب در مسیر کانال های آبرسان به تالاب ها برای استفاده کشاورزی توسط برخی از اهالی جوامع محلی.

طی این بحث و تبادل نظر یکی از مشکلات که توسط آقای کریمی رییس اداره محیط زیست شهرستان گنبد کاووس ارایه شد، مشکل ظرفیت بیش از حد آبرزی پروری ها در پایین دست تالاب ها و تأمین ناگزیر آب بوی این آبرزی پروری ها در شرایط بحرانی آنها از تالاب ها را عنوان نمودند. در پاسخ به ایشان آقای مهندس تیموری رییس نمایندگی شرکت آب منطقه ای در شهرستان گنبد کاووس اظهار داشتند که صدور مجوز های تخصیص آب بر اساس میانگین منابع آب

در سال هایی است که میزان بارش بر اساس شرایط نرمال صورت می پذیرد . در نتیجه این شرکت باید با توجه به تعهدات خود در زمان صدور مجوز، میزان آب مورد نیاز بخش کشاورزی و آبرزی پروری در پایین دست تالاب آلاگل تأمین نماید. در ادامه آقای بهلکه یکی از نمایندگان اداره کل محیط زیست استان اشاره ای به استفاده از کاربری های خارج از مجوز برای سد دانشمند بعنوان یکی از سدها بالادست این مجموعه تالابی داشتند و عنوان کردند که این سد با هدف ترسیب رسوبات سیلابی رودخانه اترک احداث شد ولی در حال حاضر شاهد استفاده های آبرزی پروری و کشاورزی از این سد می باشیم.

جدول ۱۶- اعضای گروه کاری سوم: مشکلات و تهدیدات مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه مشکلات و تهدیدات			
علی بیانی	محیط زیست	عبدالجلیل شکیبامهر	محیط زیست
آزاده کرمی راد	محیط زیست	فرهاد شیبک	بخشدار داشلی برون
نظرآخوند آراسته	نماینده جوامع محلی	یاسر عادل نسب	مرزبانی
حامد آق آتابای	محیط زیست	قربان دردی علی پور	نماینده جوامع محلی
غلامرضا رهبر	نماینده سمن ها	نورمحمد فائز	آب منطقه ای
محمدجان پاشی زاده	نماینده جوامع محلی	سیدحسین مهاجر	منابع طبیعی

پس از نهایی شدن و جمع بندی کار عملی گروه های سه گانه در خصوص « ارزش ها و کارکردهای تالاب ها » ، «شناسایی ذینفعان و دست اندرکاران » و « مشکلات و تهدیدات »، خانم امینی کارشناس دفتر زیستگاه ها و امور مناطق سازمان در ارتباط با قدم بعدی کار مشورتی که ترسیم یک چشم انداز و هدف نهایی برای این برنامه مدیریت می باشد توضیحاتی را به حاضرین ارا یم نمودند. به همین منظور دوباره افراد حاضر در کارگاه در سه گروه کاری جدید تقسیم بندی شده و هر یک از گروههای کاری نسبت به تعیین چشم انداز و هدف نهایی برای این برنامه مدیریت مبادرت نمودند.

۳-۲-۱-۲- دومین مرحله کار گروهی: (تعیین چشم انداز و هدف نهایی)

گروه اول:

چشم انداز

در ۱۵ سال آینده مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، تالاب هایی خواهند بود، پایدار دارای آب سالم و کافی، چشم انداز های زیبا و تنوع زیستی غنی که تأمین کننده سلامت و نیاز تمامی زیستمدان از طریق تع امل با ذینفعان مشارکت جو در حفظ تالاب ها و استفاده خردمندانه از آن ها در راستای غنای اقتصادی و فرهنگی جوامع محلی باشد.

هدف نهایی

استقرار طرح مدیریت جامع با مشارکت موثر تمامی ذینفعان برای حفظ، احیاء و پایدارسازی ارزش های تالاب و استفاده از ظرفیت تالاب برای توسعه اقتصادی کشور که متضمن منافع معیشتی جوامع محلی باشد.

جدول ۱۷- اعضای گروه اول ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه اول

سیدسحاب میرا	محیط زیست	قربان دردی علی پور	نماینده جوامع محلی
حامد آق آتابای	محیط زیست	ژاله امینی	محیط زیست
حسن میقانی	شیلات	محمود شکبیا	محیط زیست
امید روشن	محیط زیست	غلامرضا کریمی	محیط زیست
عباسعلی امیدنیا	مرزبانی		

گروه دوم:

چشم انداز

تالاب هایی با آب کافی، تنوع زیستی غنی، چشم انداز زیبا با پوشش گیاهی و نیزار سبز، دارای جاذبه های گردشگری و ورزشی و کمترین آلودگی و رسوب با امکان بهره مندی جوامع محلی از آن ها.

هدف رهایی

استقرار نظام مدیریت به هم پیوسته زیست بومی در جهت حفاظت از منابع آب، خاک و محیط زیست تالاب ها با تعامل و مشارکت کلیه ذینفعان دولتی و غیر دولتی.

جدول ۱۸- اعضای گروه دوم ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه دوم			
رمضانعلی نفر	محیط زیست	جواد تیموری	آب منطقه ای
یاسر عادل نسب	مرزبانی	عبدالمجید مبصر	نماینده سمن ها
علیرضا ابراهیمی	شیلات	حمیده کامجو	آب منطقه ای
محسن سلیمانی	دفتر طرح حفاظت تالاب ها	نفیسه سفلی	محیط زیست
صمد گوک			

گروه سوم:

چشم انداز

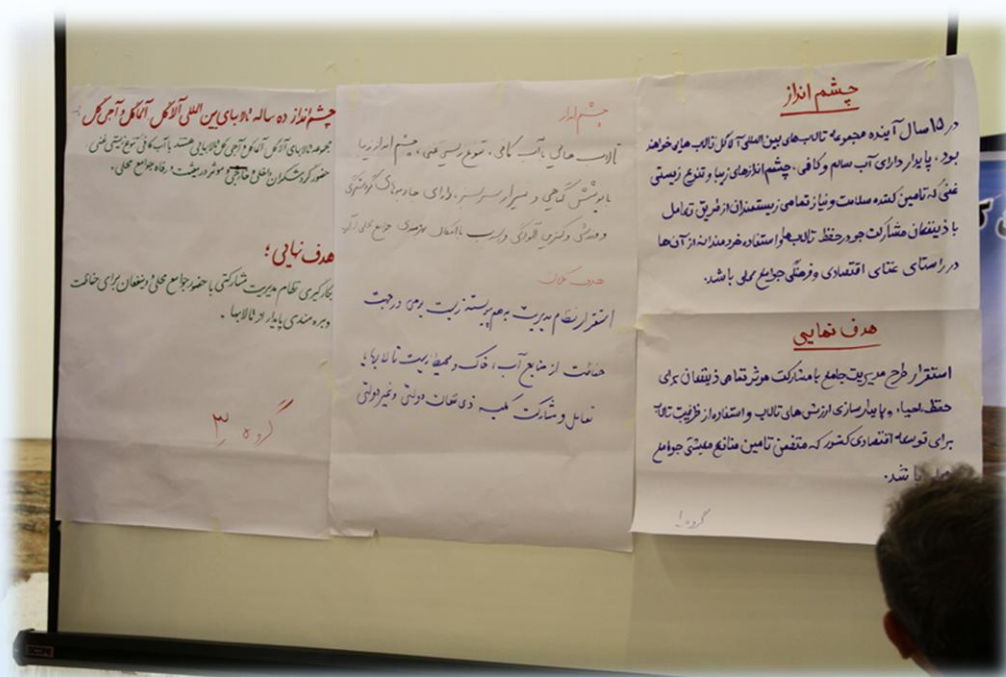
مجموعه تالاب های آلاگل، آلمانگل و آجی گل تالاب هایی هستند، با آب کافی، تنوع زیستی غنی، حضور گردش گران داخلی و خارجی و موثر در معیشت و رفاه جوامع محلی.

هدف نهایی

بکارگیری نظام مدیریت مشارکتی با حضور جوامع محلی و ذینفعان برای حفاظت و بهره مندی پایدار از تالاب ها

جدول ۱۹- اعضای گروه سوم ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

گروه سوم			
علی بیانی	محیط زیست	یوسف احمدی	دفتر طرح حفاظت تالاب ها
نورمحمد فائز	آب منطقه ای	نظرآخوند آراسته	نماینده جوامع محلی
احمدرضا قناد	جهاد کشاورزی	محمدجان پاشی زاده	بخشداری اینچه برون
کاظم بیاضی	محیط زیست	یوسف بهلکه	محیط زیست

پس از ارایه نظرات گروه های کاری در ارتباط با ترسیم چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلماکل و آجی گل، از هر گروه کاری دو نماینده برای جمع بندی نظرات سه گروه انتخاب شده و چشم انداز و هدف نهایی این طرح مدیریت تدوین شد.

شکل ۶- چشم انداز برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

چشم انداز

مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل، آلمانگل و آجی گل تالاب
هایی هستند پایدار، سرسبز با آب کافی و سالم و تنوع زیستی
غنی و بیشه انداز زیبا همراه با تأمین رفاه جوامع محلی.

شکل ۷- هدف نهایی برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

هدف نهایی

استقرار نظام مدیریت به هم پیوسته زیست بومی در
جهت حفظ و احیای ارزش های تالاب و بهره برداری
پایدار از آن با مشارکت موثر تمامی ذینفعان.

جدول ۲۰- لیست اسامی افراد شرکت کننده در اولین کارگاه مشورتی تدوین برنامه مدیریت زیست بومی مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل

نام دستگاه / نهاد	نام و نام خانوادگی	سمت
دفتر طرح حفاظت از تالاب های ایران	محسن سلیمانی	مدیر طرح *
	یوسف علی احمدی	کارشناس طرح *
سازمان حفاظت محیط زیست	ژاله امینی	کارشناس دفتر زیستگاه و امور مناطق *
استانداری گلستان	مهندس مرگدري	معاون برنامه ریزی و اشتغال
	مهندس حسام	مدیرکل دفتر فنی استانداری
	داود چکا	رئیس گروه تولیدی معاونت برنامه ریزی
	محمد مهدی کیاپور	کارشناس دفتر فنی استانداری
فرمانداری شهرستان گنبد کاووس	مهندس حمیدی	فرماندار
	نورمحمد جعفری	معاون فرماندار *
اداره کل حفاظت محیط زیست استان گلستان	امید روشن	معاون فنی *
	نفیسه سفلائی	رئیس اداره محیط زیست دریایی *
	محمود کر	رئیس اداره محیط انسانی *
	محمود شکیبا	رئیس اداره محیط طبیعی *
	سیدسحاب میرا	کارشناس محیط زیست *
	آزاده کرمی راد	کارشناس محیط زیست *
	یوسف بهلکه	کارشناس واحد GIS *
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان گنبد کاووس	غلامرضا کریمی	رئیس اداره *
	حامد آق آتابای	مسئول محیط بانی تالاب آلاگل *
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بندر ترکمن	علی بیانی	رئیس اداره *
	کاظم بیاضی	کارشناس محیط زیست دریایی *
اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بندرگز	رمضانعلی نفر	رئیس اداره *
	عبدالجلیل شکیبامهر	کارشناس محیط زیست دریایی *
بخشداری داشلی برون	فرهاد شبیک	بخشدار *
	محمدجان پاشی زاده	کارشناس فنی *
شرکت امور آب منطقه ای استان گلستان	عباس ملاشاهی	رئیس گروه حفاظت کیفی منابع آب
	حمیده کامجو	کارشناس مسئول حفاظت کیفی منابع آب *
	جواد تیموری	مدیر امور منابع آب شهرستان گنبد، مینودشت و گالیکش *
	نورمحمد فائز	مسئول سد آلاگل و دانشمند *
جهاد کشاورزی استان گلستان	احمدرضا قناد	رئیس اداره مهندسی زراعی *
سازمان صنعت، معدن و تجارت	ابوذر گلی	کارشناس *
صدا و سیمای گلستان	هوشنگ فندرسکی	معاون بخش خبر
	علیرضا شریعتی فرد	مدیر آموزش و پژوهش

نام دستگاه / نهاد	نام و نام خانوادگی	سمت
اداره کل شیلات استان	حسن میثانی	رئیس اداره تولید *
	علیرضا ابراهیمی	کارشناس *
نماینده آبی پرووران (شیلات گنبد کاووس)	عبدالمحمود نیکجو	عضو هیأت مدیره
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان	داود مقدسی	رئیس اداره پارک های جنگلی
	سیدحسین مهاجر	مسئول منابع طبیعی اینچه برون *
اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری	مرتضی صادقی مقدم	کارشناس معاونت گردشگری *
	شهرزاد احمدی	کارشناس
هنگ مرزی اترک	عباسعلی امیدنیا	معاونت عملیات *
	یاسر عادل نسب	مدیریت قاچاق کالا *
دریابانی نیروی انتظامی	یدالله سوخته سرایی	عملیات *
	ابوالفضل تمسکینی	جانشین *
شهرداری اینچه برون	بهمن مهرورز	شهردار *
نماینده سمن ها	عبدالمجید مبصر	مسئول تشکل محیط زیستی زیست شناسان سبزاندیش *
	محمدعلی صلبی	عضو تشکل محیط زیستی خانه جوان فرید
	غلامرضا رهبر	عضو تشکل محیط زیستی خانه جوان فرید *
نمایندگان جوامع محلی حاشیه این مجموعه تالاب ها	نظرآخوند آراسته	رئیس شورای روستای تنگلی *
	قربان دردی علی پور	دهیار روستای تنگلی *
	بهرام گلدی دوگونچی	رئیس شورای روستای دانشمند
	مهدی ایران پور	دهیار روستای دانشمند
	حاجی موسی آزمون	شورای شهر اینچه برون
	صمد گوک	رئیس شورای روستای اوخی تپه *

* افرادی که در فعالیت های گروهی تدوین چشم انداز و هدف نهایی برنامه مدیریت شرکت نموده اند

پس از مشخص شدن چشم انداز و تعیین هدف نهایی برنامه مدیریت مجموعه تالاب های بین المللی آلاگل در پالخن روز دوم کارگاه، آقای سلیمانی مدیر طرح ملی حفاظت از تالاب ها ضمن تشکر از حضور و همکاری تمامی ذینفعان برای شروع فرایند تدوین برنامه اظهار داشتند، گزارش این کارگاه پس از تهیه، توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان برای تمامی ذینفعان ارسال شده و ایشان می توانند طی مدتی که مشخص خواهد شد، نقطه نظرات تکمیلی خود را برای لحاظ نمودن در این برنامه مدیریت به اداره کل حفاظت محیط زیست استان اعلام نمایند . پس از جمع بندی نظرات و نهایی شدن گام اول کار، طی دو تا سه ماه آینده مرحله دوم این کارگاه مشورتی برگزار خواهد شد . ایشان همچنین افزودند هر چه زودتر کارگروه راهبری این برنامه مدیریت در استان ب ا حضور نمایندگان ذینفعان اصلی این مجموعه تالابی تشکیل خواهد شد فرایند هدایت و راهبری این برنامه مدیریت را بر عهده خواهند گرفت .

این کارگاه دو روزه در ساعت ۱۷ تاریخ ۹۳/۳/۲۷ به کار خود پایان داد.

۴- منابع و مآخذ:

- ۱- دفتر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران
- ۲- لطیفی، محمود- مارهای ایران - انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست - زمستان ۱۳۷۰
- ۳- عبدلی، اصغر- ماهیان آبهای داخلی ایران - انتشارات نقش مانا، موزه طبیعت و حیات وحش ایران
- ۴- محمدیان، حسن - خزندگان و دوزیستان ایران - نشر شبیره- تابستان ۸۲
- ۵- منصوری، جمشید- راهنمای پرندگان ایران - انتشارات کتاب فرزانه- سال ۱۳۸۷
- ۶- ضیائی، هوشنگ- راهنمای صحرایی پستانداران ایران - نشر کانون آشنایی با حیات وحش- سال ۱۳۸۷
- ۷- کمالی، کامران- راهنمای میدانی خزندگان و دوزیستان ایران- انتشارات ایران شناسی- ۱۳۹۲
- ۷- اداره کل حفاظت محیط زیست اسبق گلستان- معاونت فنی، واحد GIS، آزمایشگاه مرکز تحقیقات محیط زیست دریایی بندرترکمن.
- ۸- اداره کل شیلات استان گلستان، معاونت تکثیر و پرورش- زمستان ۹۲.
- ۹- شرکت امور آب منطقه ای استان گلستان، معاونت بهره برداری.
- ۱۰- اداره کل هواشناسی استان گلستان، واحد آمار و اطلاعات، پاییز ۹۲.
- ۱۱- استانداری گلستان- معاونت برنامه ریزی و اشتغال، واحد آمار و اطلاعات، پاییز ۹۲.